

Pieniądze na rewitalizację Wielkiego Pieca zabezpieczone. Czas na konkurs

Władze

Rudy Śląskiej w najbliższych dniach ogłoszą międzynarodowy konkurs na opracowanie koncepcji zagospodarowania Wielkiego Pieca Huty „Pokój”. Autor zwycięskiego projektu, który wyłoniony zostanie jeszcze w tym roku oprócz nagrody finansowej w wysokości 80 tys. zł będzie mógł opracować całość dokumentacji rewitalizacji Wielkiego Pieca. Tu stawką są nawet dwa miliony złotych, które miasto zamierza przeznaczyć na ten cel. Dziś rudzcy radni na wniosek prezydent miasta podjęli uchwałę o zabezpieczeniu właśnie tej kwoty na kolejne dwa budżetowe lata.

—

Podjęcie dzisiejszej uchwały to kolejny milowy krok do rewitalizacji Wielkiego Pieca. Podchodzimy poważnie do zagospodarowania tego miejsca, dlatego zdecydowaliśmy się na formę konkursu i to takiego, w którym będą mogli uczestniczyć architekci praktycznie z całego świata. W ten sposób będziemy mogli wyłonić najlepszą propozycję adaptacji pieca na cele turystyczne i kulturalne – podkreśla prezydent Grażyna Dziedzic.

Konkurs,
który lada dzień zostanie ogłoszony składać się będzie z kilku etapów. W pierwszym, od momentu ogłoszenia przez blisko miesiąc pracownie projektowe, zainteresowane przygotowaniem koncepcji zagospodarowania Wielkiego Pieca, będą mogły zgłaszać swój udział w konkursie. Będą się one musiały m.in. wykazać stosownym doświadczeniem w projektowaniu budynku/zespołu budynków użyteczności publicznej o kubaturze co najmniej 9000 m³ lub powierzchni użytkowej co najmniej 2 500 m².

Po weryfikacji formalnej nadesłanych zgłoszeń w kolejnym etapie konkursu pracownie będą musiały do września przygotować opracowania studialne. Składać się będą one z części graficznej, opisowej i cyfrowej, przedstawiającej koncepcję zagospodarowania Wielkiego Pieca. Prace oceniane będą przez Sąd Konkursowy, który do ostatniego etapu konkursu zaprosi autorów maksymalnie 5 najlepiej ocenionych projektów. – *Pod uwagę będą brane walory estetyczne zaproponowanych form architektonicznych i rozwiązań konstrukcyjnych, walory konserwatorskie i urbanistyczne oraz rozwiązania funkcjonalno-użytkowe. Oceniany będzie także aspekt ekonomiczny przedstawionych rozwiązań* –
wylicza dr inż. arch. Łukasz Urbańczyk, miejski konserwator zabytków.

Skład

Sądu Konkursowego stanowić będzie 8 osób. Będzie to czterech sędziów

Stowarzyszenia Architektów Polskich, Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora

Zabytków oraz dwóch przedstawicieli Europejskiego Szlaku Dziedzictwa

Przemysłowego – ERIH. Przewodniczącym Sądu będzie dr inż. arch. Łukasz

Urbańczyk, miejski konserwator zabytków.

W

ostatnim etapie konkursu finaliści będą musieli uszczegółowić swoje

wcześniejsze prace. M.in. będą musieli przygotować model fizyczny całego

projektowanego zespołu zabudowy, a także rzuty czy przekroje projektowanych

budynków. Konkurs rozstrzygnięty zostanie w grudniu. Wtedy też wyłoniony

zostanie autor zwycięskiego projektu. Oprócz otrzymania głównej nagrody

finansowej w wysokości 80 tys. zł zaproszony zostanie on do podpisania umowy na wykonanie projektu

architektoniczno-budowlanego zagospodarowania Wielkiego Pieca.

– *Na ten cel*

chcemy przeznaczyć nawet dwa miliony złotych. Wierzę, że w ten sposób zachęcimy

do zainteresowania naszym konkursem największe biura projektowe, także z

zagranicy – podkreśla prezydent miasta.

Władze miasta już teraz myślą też o środkach na samo

przeprowadzenie rewitalizacji Wielkiego Pieca. – *Ten i przyszły*

rok to czas na opracowanie koncepcji, a następnie dokumentacji. W tym czasie

będziemy szukać możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania dla tej inwestycji. Mam nadzieję, że jak najszybciej uda wpisać się ten obiekt na Szlak Zabytków Techniki – mówi prezydent Grażyna Dziedzic. Jak szacują rudzcy samorządowcy koszt rewitalizacji oraz adaptacji Wielkiego Pieca na nowe cele wyniesie ok. 40 mln zł.

Przypomnijmy, że miasto stało się formalnym właścicielem Wielkiego Pieca pod koniec 2018 r. Wtedy nastąpiła zamiana nieruchomości ze spółką Stalmag, która otrzymała prawo użytkowania wieczystego gruntu wraz z prawem własności budynku Bramy II, czyli byłej portierni Huty „Pokój”. W zamian, na takich samych zasadach, miasto nabyło obiekt Wielkiego Pieca wraz z całą infrastrukturą towarzyszącą. Różnica w wartościach obu nieruchomości wynosiła ponad 90 tys. zł, które zostały już przez miasto zapłacone.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Rudy Śląskiej działki, na których stoi Wielki Piec, są oznaczone symbolem 34 UP, co oznacza tereny zabudowy usługowej o charakterze publicznym z przeznaczeniem gruntów pod obiekty usługowe, przede wszystkim kulturalne, rekreacyjne czy gastronomiczne. – *Taki rodzaj zagospodarowania przewidzieliśmy w konkursie –* mówi Łukasz Urbańczyk. – *Wielki Piec ma być dostępny dla mieszkańców, którzy znajdą tutaj miejsce na to, by odpocząć np. przy filiżance kawy, posłuchać koncertu,*

obejrzeć wystawę czy popatrzeć na piękną panoramę Śląska. Ze szczytu Wielkiego

Pieca można dojrzeć nawet Beskidy – mówi.

Przypomnijmy, że Wielki Piec Hutniczy

wchodził pierwotnie w skład zabudowań nowobytomskiej Huty „Pokój”, która została

założona w 1840 roku. Dynamiczny rozwój przedsiębiorstwa sprawił,

że huta szybko stała się największym tego typu zakładem w okolicy.

W 1907 roku huta posiadała już 6 wielkich pieców. To w tym miejscu Tadeusz Sendzimir uruchomił pierwszą walcarkę blach na zimno

swojego pomysłu. Innowacyjność opracowanego przez niego procesu polegała

na walcowaniu blachy z równoczesnym jej rozciąganiem. W latach powojennych nowobytomska huta była największym zakładem metalurgicznym

w Polsce.

Wielki Piec uruchomiono w 1968 roku, co zarejestrowała nawet Polska Kronika Filmowa. Wzniesiono go w głębi zakładu, a następnie przesunięto we właściwą lokalizację za pomocą stalowych lin. Budowa urządzenia trwała zaledwie 105 dni, zamiast szacowanego 1,5 roku. Po niespełna 20 latach funkcjonowania Wielki Piec okazał się przestarzały i nieefektywny, w związku z czym zdecydowano o jego modernizacji. Prace remontowe ukończono w 1987 roku. Zmieniono wówczas profil produkcyjny urządzenia, przestawiając je na wytop żelazomanganu. Huta „Pokój” była wtedy jedynym w kraju producentem tego stopu. Kolejna modernizacja urządzenia miała miejsce w latach 1995-1997, jednak na wznowienie produkcji zdecydowano się dopiero w 2004 roku. Obiekt przejęło wówczas Konsorcjum „Eurostal Inwestycje”, przekształcone wkrótce w Stalmag Sp. z o.o. Wysoka awaryjność urządzenia oraz negatywny wpływ odpadów produkcyjnych na środowisko szybko

zdecydowały o ostatecznym wygaszeniu Wielkiego Pieca, co nastąpiło w lutym 2005 roku. Pod koniec 2012 r. decyzją Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach wpisany został do rejestru zabytków.

Źródło: rudaslaska.pl